

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька)»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7, 8 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Воловик Лариса Борисівна,
канд. філол. н., доцент,
доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-090-283-69-79
Електронна адреса	volovik.lara2010@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка «Студентові»
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Савченко Анна Вікторівна,
асистент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-066-669-10-11
Електронна адреса	anna.pereklad@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка «Студентові»
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовища.
Тривалість	7 кредитів ЄКТС/210 годин: денна (практичні заняття 84 год., самостійна робота 126 год.), заочна (практичні заняття 14 год., самостійна робота 196 год.)
Форми та методи навчання	Пояснювально-ілюстративний метод; проблемний метод; метод інтерактивного навчання; метод контролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (7 семестр), екзамен (8 семестр).
Пререквізити	ОК «Вступ до мовознавства», «Вступ до перекладознавства», «Теорія перекладу».
Постреквізити	Перекладацька практика
Мова викладання	Німецька.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p>ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПР 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.</p> <p>ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p>ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).</p> <p>СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.</p> <p>СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. ПР 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1. Gesellschaft und Leben		
Тема 1.1. Familie. Zwischenmenschliche Beziehungen	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати текст про свою родину та міжособистісні стосунки.
Тема 1.2. Industrie in Deutschland.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати з газетних текстів приклади відомих фірм Німеччини, написати інформацію про фірми.
Тема 1.3. Natur und Umwelt.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати інформацію про типи ландшафтів, погоду Німеччини, охорону навколишнього середовища.
Тема 1.4. Deutsche im Ausland. Ausländer in Deutschland	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати з газетних текстів приклади про життя німців за кордоном, іноземців у Німеччині.
Тема 1.5. Politische Nachrichten	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Прочитати новини у засобах масової інформації та написати інформацію.
Тема 1.6. Leben älterer Menschen	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи; поточна модульна робота.	Написати текст про повсякдення, проблеми людей похилого віку.
Модуль 2. Alltag, Bildung und Wohlbefinden		
Тема 2.1. Bücher in unserem Leben	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати текст про роль книжок у нашому житті.
Тема 2.2. Begrüßungsrituale.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Дібрати приклади про жести та ритуали привітання у різних країнах світу та написати інформацію.
Тема 2.3. Siedlungen.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати текст про проживання у місті та в сільській місцевості, переваги та недоліки.
Тема 2.4. Gesunde Lebensweise.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати інформацію про сучасні тенденції формування культури здорового способу життя.
Тема 2.5. Psychische Gesundheit.	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи.	Написати інформацію за темою «Стрес у повсякденному житті, причини стресу та шляхи його подолання, поради щодо попередження конфліктних ситуацій та виходу із них»
Тема 2.6. Lebenslanges Lernen. Die Arbeit des Übersetzters / der	Виконання навчальних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання завдань самостійної роботи;	Написати твір «Труднощі роботи перекладача та шляхи їх подолання»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Übersetzerin.	поточна модульна робота.	

Інформаційні джерела Основні

1. Козак А. В. Теорія і практика перекладу. Німецька мова: методичні рекомендації для підготовки до державного екзамену. Луцьк, 2024. 114 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2023. 448 с.
3. Anne Buscha? Szilvia Szita Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Sprachniveau B1. Schubert Verlag Leipzig. 2021. 212 S.
4. Julia Potzl, Franziska Buchl Im Beruf Neu Fachwortschatztrainer Einzelhandel. Hueber Verlag Munchen. 2021. 152 S.
5. Schritte neu Grammatk: Deutsch als Fremdsprache und Zweitsprache. Hueber Verlag Munchen. 2021. 212 S.

Додаткові

1. Марахова А.Ф. Мова сучасних ділових документів . Київ: Наукова думка, 2021. 140 с.
2. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів. Київ: Либідь, 2020. 208 с.
3. Плотницька І.М. Ділова українська мова. Навчальний посібник.3-тє видання. Київ:Центр учбової літератури, 2021. 256 с.
4. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ: Парламентське вид-во, 2020. 120 с.
5. Карабан В. І., Борисова О. В. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі:Навчальний посібник. / За ред. проф. Карабана В. І. Вінниця: Нова книга, 2020. 205 с.
6. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2021. 543 с

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Практична стилістика української мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у

процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

<https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Можливість перезарахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/>, платформа EdEra <https://ed-era.com/>, платформа Coursera <https://www.coursera.org/>, платформа RWS <https://www.rws.com/> та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

<https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.3): виконання навчальних завдань (2 × 6 = 12 балів), обговорення матеріалу занять (1,5 × 10 = 15 балів), виконання завдань самостійної роботи (3 × 6 = 18 балів), поточна модульна робота (5 балів).	50
Модуль 1 (теми 1.4-2.6): виконання навчальних завдань (2 × 6 = 12 балів), обговорення матеріалу занять (1,5 × 10 = 15 балів), виконання завдань самостійної роботи (3 × 6 = 18 балів), поточна модульна робота (5 балів).	50
Разом	100

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.6): виконання навчальних завдань ($1,5 \times 6 = 9$ балів), обговорення матеріалу занять ($1 \times 6 = 6$ балів), виконання завдань самостійної роботи ($1,5 \times 6 = 9$ балів), поточна модульна робота (6 балів).	30
Модуль 2 (теми 2.1-2.6): виконання навчальних завдань ($1,5 \times 6 = 9$ балів), обговорення матеріалу занять ($1 \times 6 = 6$ балів), виконання завдань самостійної роботи ($1,5 \times 6 = 9$ балів), поточна модульна робота (6 балів).	30
Підсумковий контроль – екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентських наукових конференціях	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни